

4994.
Parikkala(?)

J. E. Sairasen lähetys Parikkalasta
27/X 1907, joka lunastettiin 29/10 1907 3
Smksta.

Kourutaltta mustaa kovaa vuorilajia; poikki-
leikkaus on käyräsivuisen puolisuunnikkaan
muotoinen; kaikinpuolin hiottu; 15,15 cm pitui-
nen, 5 cm levyinen ja 2,95 cm paksuinen.

Taltan oli Sairanen saanut Tuomas Piipa-
risen talosta Kinnarinniemen kylästä Pa-
rikkalan pitäjästä; löytöpaikka tuntema-
ton.

4995.
Hattula

Esineet, jotka lehtori O. Alenius ja
tohtori A. Hackman lokakuussa 1907 kaiva-
uttivat esille tutkiessaan löytöpaikkaa
Hattulan pitäjän Pelkolan kylän Luurilan
talon läheisyydessä. Ktso A. Hackmanin
matkakertomusta muinaistieteelliselle Toimi-
kunnalle ja nr 4889 sekä 5130.

4995.
Hattula

1. Kolme katkelmaa hopealangasta palmikoidusta vitjasta, joista yksi on kolmella nastalla kiinnitetty silmuksen putkenkaltaiseen alosaan; tämä vitja on epäilemättä alkuaan muodostanut niskaosan samanlaisesta käädyttä kuin kuuluisat hopeakäädyt Hauhosta ja Hämeenlinnan Linnanniemeltä (vrt. Hj. Appelgren, Moniriviset hopeiset nivelkäätyimme, Suomen Museo - Finskt Museum XI, 1904, siv. 49 seur.). (valok.2208)

2. Pitempi osa samasta vitjasta (käädyn niskaosasta) kuin nr 1; sen putkella varustetusta silmuksesta riippu hopearengas, jonka päät ovat kierretyt toistensa ympäri ja johon taas on ripustettu arapialainen hopearaha ja sitä paitsi hopealevystä tehty pieni silmus, joka alkuaan on ollut kiinnitetty muuhun rahaan tai koristelevyyn.

3. Hopealangoista kudotun renkaantapaisen putken katkelma samaa laatua kuin ne putket, jotka muodostavat nivelet Hauhon ja Hämeenlinnan käädyissä, pituus noin 1.4 cm. (valok. 2208)

4. Neljä palaa kolmesta hopearenkaasta samaa laatua kuin nr 2:den kohdalla mainittu rengas; yhdestä niistä riippuu hopeasilmus ja sitä paitsi pieniä palasia hopealankaa, jotka epäilemättä ovat kuuluneet samanlaiseen putkiniveleen kuin nr 3. (valok.2208)

5-12. Ainakin 8 hienosta hopealevystä tehtyä riipettä, nimittäin:

4995.
Hattula

5. Melkein eheä , vaan syrjästä vahingoittunut ympyräinen hopeinen koristelevy; leimasi-
mella painettuja ornamenttejä: kehän ympäröimä risti yhtä pitkillä varsilla , ristin kunkin varren muodostaa kolme levyn takapuoleen iskettyä yhdensuuntaista harjannetta, joiden välillä ja ulkopuolella on levyn etupuoleen iskettyjä pilkkuviivoja , (joiden pisteet ovat nelikulmaisia); ristin keskellä on takapuoleen lyöty kukkasenmuotoinen ornamentti: ainakin kolmen pienemmän nystyrän ympäröimä isompi kuhmu; syrjässä kaksi pientä reikää ; suurin poikkimitta 3,3 cm.

(valok.6197).
(valok.2208).

6. Vahingoittunut ympyräinen hopeinen koristelevy; ornamentit : diagonaliristi, jonka kunkin varren muodostaa levyn takapuoleen isketty ja kuhmurivillä vielä korotettu harjanne, jonka kummallakin puolella on kaksi levyn etupuoleen iskettyä pilkkuviivaa (nelikulmaiset pilkut); kahden ristivarren välillä on aina neljän nystyrän muodostama ryhmä; ympäri reunaa näkyy kolmepisteisiä kolmiosiratteja; syrjässä reikä, suurin poikkimitta 4,1 cm.

(valok.6197).
(valok.2208).

7. Kymmenen katkelmaa hopeisesta koristelevys-
tä ; ornamentit : levyn takapuoleen isketyn aaltoviivan muodostama tähteen viivahtava kuvio; "tähten" kärkijien luku on ollut ainakin 10; pitkin sekä ulkopuolella aaltoviivaa on levyn etupuoleen isketty pilkkuviiva (nelikulmaiset pilkut); kuvion keskikohdalla on ollut pieni risti, jonka varret

(valok.2208).

4995.
Hattula

päätyvät kaksikehäisiin silmiin; tämän ristin ja aaltoviivan välillä on useampia ryhmiä samankaltaisia kaksikehäisiä silmiä.

8. Kolme katkelmaa hopeisesta koristelevyistä; (valok.6197).
(-"- 2208).
ornamentit: kolmekertaisen kehän ympäröimä leveä risti yhtäpitkillä varsilla; kehän muodostaa nystyrärivi, jonka kummallakin puolella on pilkkuviiva (nelikulmaiset pilkut); ristin kehyksen muodostaa harjanne, jota ulkopuolella on samanlainen pilkkuviiva; kunkin ristivarren keskellä on nystyrärivi ja kaksi pilkkuviivaa; ristivarsien välissä kulmauksissa on aina kaksikehäinen silmä.

9. Kaksi katkelmaa hopeisesta koristelevystä, (valok.2208).
jonka ornamenttejä ei enää varmuudella voi kokonaisuudessaan selvitellä; mahdollisesti on levy ollut ympyräinen ja pitkin sen reunaan on ollut rivi yksipisteisiä kolmiosisiratteja; sitä paitsi on poikki levyn ollut pilkkuviiva, jonka kummallakin puolella on samanlaisia kolmiosisiratteja; mahdollisesti on viimeainittu viiva yksi varsi diagonaalirivistä, jolla levy olisi ollut koristettu.

10. Reunapala hopeisesta koristelevystä, joka (valok.6197)
(-"- 2208).
mahdollisesti on ollut ympyräinen; pitkin reunaan on uurteiden rajottama leveä vyöhyke, jossa on syvennettyjen kehien ympäröimiä kuhmuja; katkelman pituus on 2,3 cm.

11. Kolme pientä katkelmaa kahdesta tai kol-

4995.
Hattula

mesta eri hopealevystä; yhdessä, joka on koristettu kolmepisteisillä kolmiosiraateilla on reikä; toinen on koristettu pienillä kehillä ja nelikulmaisilla pisteillä, jotka ovat niin lähellä toistaan, että niiden välit muodostaa pieniä ristejä; kolmannessa katkelmassa näkyy pieniä pilkkuviivoja,

12. Kolme pientä palaa hopealevyistä. (valok.2208).

13. Neljätoista arapialaista hopearahaa, joista (valok.2208).
12 eheätä ja 2 katkonaista; kolmella ensimmäisistä on nastalla kiinnitetty hopeasilmus jälellä, neljällä muulla sitä paitsi vielä hopearengas, jolla raha on ollut liitetty samoihin käätyihin kuin N^ot 1-4 ja luultavasti myöskin 5-12. Ktso prof. A, Hjeldin määräyksiä.

14. Kaksi byzantiinilaista hopearahaa, nimittäin:
a) 1 Constantinus X ja Romanus II (948-951);
b) 1 Basilius II ja Constantinus XI (976-1025);
edellisessä rahassa on pieni reikä.

15. Kaksi böömiläistä hopearahaa nimittäin:
a) 1 Boleslav (980-999), eheä;
b) 1 Bragislav (1037-1055), katkonainen.

16. Kahdeksan anglosaksilaista hopearahaa:
a) 4 Ethelred II (978-1016); joista yksi on katkonainen, toisessa on pieni reikä, kolmännesta on reuna kirjoituksineen poisleikattu;
b) 1 Ethelred II, väärä raha;
c) 3 Knut suuri (1016-1035).

4995.
Hattula

17. Kolmekymmentäyhdeksän saksalaista hopearahaa:
- a) Kölnissä leimattu Otto III (983-1002)
- Conrad II (1024-1039) ja piispa Hermannin (1036-1056) ajalta; niistä on 3 eheä ja 3 katkonaista;
  - b) 2 Andernach'issa leimattua, joista 1, piispa Piligrin'in (1021-1036), on varustettu kahdella reijällä;
  - c) 8 Mainz'issa leimattua Conrad II;
  - d) 2 Deventer'issä leimattua; nimittäin 1, Otto III ja 1 Conrad II; niistä on 1 katkonainen;
  - e) 1 Dortmund'issa leimattu Conrad II;
  - f) 3 Worms'issa leimattua, luultavasti Heinrich II (1002-1024);
  - g) 2 Speier'issä leimattua;
  - h) 1 Magdeburgissa leimattua;
  - i) Thiele'issä leim., Heinrich II;
  - j) 1 Lüttich'issä leimattu;
  - k) 1 Maastricht'issa leimattu, Heinrich II;
  - l) 1 Visé'issä leimattu;
  - m) 5 Adelheid'in rahaa;
  - n) 1 "Hiadmerus" (Dannenberg 1291), katkonainen;
  - o) 2 tuntemattomassa saksalaisessa kaupungissa leimattua, jotka eivät löydy Dannenbergin kirjassa.

Nº:oissa 14-17 mainitut rahat ovat lehtori O. Alceniuksen määräämiä.

18. Yksitoista helmeä, nimittäin:

(valok.2208)

- a) pitkäläinen kahdeksankulmaisen särmikkään muotoinen karneolihelmi, 2 cm pituinen;
- b) tynnyrinmuotoinen läpinäkymätön ruskea lasihelmi, koristettu kolmella keltaisella

4995.

Hattula.

kohokkeella;

c) tynnyrinmuotoinen läpinäkymätön lasihelmi; pohjaväri vihreä, kolme kirjavaa (sinistä - valkoista - punaista) silmäkettä;

d) Tynnyrinmuotoinen läpinäkymätön lasihelmi; pohjaväri tiilenpunainen, kolme kirjavaa (sinistä - valkoista - punaista) silmäkettä;

e) tynnyrinmuotoinen läpinäkymätön lasihelmi, pohjaväri keltainen, epäsäännöllisiä valkoisia ja ruskeita viiruja ;

f) pitkulainen nelikulmainen läpikuultava lasihelmi; pohjaväri sininen, neljällä pinnalla on valkoinen vinokaide ; 1,3 cm pituinen;

g) tynnyrinmuotoinen läpikuultava uurtojuovainen sininen lasihelmi; 0,85 cm pituinen;

h) ja i) kaksi pyöreänmuotoista läpikuultavaa sinistä lasihelmeä;

j) läpikuultava sininen kaksoishelmi;

k) kaksoiskartionmuotoinen läpikuultava sininen lasihelmi.

19. Pala harmaata piikiveä; 3,55 cm pituinen.

4996.

Uusikirkko

Turun lääni.

Palstatilallisen Kustaa Leinon Uudenkirkon pitäjän Warhelan kylästä lahjoitus V.H. Museolle ; Turun läänin kuvernöörin kautta lähetetty museoon 6/8 1907; ktso kuvernöörin lähetepäätöstä sekä muita verifik. topografisessa arkistossa.